

Mossornas vänner i Orsa och Rättvik

av Bengt Oldhammer, Orsa

För de som är intresserade av mossor finns en förening som heter mossornas vänner. Den ger ut en tidskrift som heter Myrinia. Varje höst genomförs en exkursion någonstans i Sverige i samband med årsmötet. 1994 hamnade den i Dalarna, med Orsa camping som stationeringsort.

Ett tiotal personer hade mött upp. Jag ensam var från Dalarna. Helvetesfallet längs Ämån i Orsa stod först på tur och där fanns en hel del intressant, såsom terpentimossa, liten hornfliksmossa och vedtrappmossa på lågor. På stenar växte fina exemplar av rostlumtermossa och lobmossa. Vid en översilad klippa växte rikligt med bäcknicka, *Pohlia wahlenbergii*, en mossa som tar näring via rhizoiderna. Själva bladen på mossan rinner av precis som på en gås och mossan blir aldrig blöt!

Efter några timmar gick färden vidare mot Moränget i Ore. Men när under-tecknad skulle visa deltagarna en fin orkidémyr visade sig det utmärkande för mossentusiaster: de har en medelhastighet på 10-20 meter i timmen! Vid första bästa blöthål stod hela gänget på näsan och började böka fram både det ena och det andra, t ex kalklungmossa och purpurfliksmossa, den senare ny för Dalarna. Enlaven växte rikligt på några platser och drog till sig viss uppmärksamhet. Vid parkeringsplatsen fanns vridbjörnmossa.

Styggeforsen väntade och där blev det massor av fynd. Jag återkommer i Trollius med fullständiga uppgifter om arterna från de besökta lokalerna. Föreningen hade fått tillstånd av länsstyrelsen att plocka i reservatet.

Nästa dag besöktes bara ett ställe, men inte vilket som helst, utan Värmdersberget i Orsa. Finare skog får man leta efter och där dröjar det av hotade svampar, lavar, mossor och insekter. Vedsäcksmossa, *Calypogeia suecica*, var vanlig, liksom liten hornfliksmossa och vedtrappmossa. Bollvitmossa var ett trevligt inslag.

Deltagarna var imponerade av det mossrika Dalarna men uttryckte förvåning över att så få sysslar med mossor här.

Kalklungmossa, *Preissia quadrata*.

